

Minister Klimatu i Środowiska

DEL-WRD.050.3.2025.SK
3597124.14232675.12108457
Warszawa, 08-05-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posła Artura Łackiego z 17 stycznia br., znak: K10INT7374 w sprawie cen energii elektrycznej dla przedsiębiorców i polityki cenowej, przekazuję odpowiedzi na zadane pytania:

- 1. Brak tarczy energetycznej dla przedsiębiorców od 1 stycznia 2025 roku: jakie działania zostały podjęte przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w celu ochrony przedsiębiorców przed drastycznymi podwyżkami cen energii elektrycznej? Czy w planach rządu znajduje się wprowadzenie instrumentów wsparcia dla przedsiębiorców, którzy tracą konkurencyjność z powodu rosnących kosztów energii?**

W kontekście ochrony przedsiębiorców przed wysokimi kosztami energii elektrycznej należy wskazać, że ustalanie cen dla odbiorców przemysłowych stoi w sprzeczności z polityką i prawem Unii Europejskiej, w szczególności z zasadą swobodnego ustalania cen dostaw energii elektrycznej i rynkowej konkurencji cenowej między dostawcami wynikającymi z przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE. Zgodnie z art. 5 dyrektywy, sprzedawcom przysługuje swoboda w ustalaniu ceny, po jakiej dostarczają energię elektryczną odbiorcom, a ewentualne możliwości interwencji w zakresie ustalania cen energii elektrycznej ograniczone są do odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym lub odbiorców wrażliwych będących gospodarstwami domowymi lub wyjątkowo w okresie przejściowym – mikroprzedsiębiorstw. Warto zauważyć, że już w aktach prawnych poprzedzających obecnie obowiązującą dyrektywę możliwość regulowania cen energii elektrycznej była ograniczona. W dyrektywie 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. wskazano, że prawo do tzw. usługi powszechnej, czyli dostaw energii elektrycznej po cenach zatwierdzanych przez organ regulacyjny, przysługuje jedynie gospodarstwom domowym, a także pod pewnymi warunkami małym przedsiębiorstwom.

Niemniej przepisy prawa UE dopuszczają możliwość ingerowania w ustalanie cen energii elektrycznej, wskazując, że taka ingerencja może mieć miejsce wyłącznie w odniesieniu do odbiorców w gospodarstwach domowych. Wyjątkiem od tej zasady było wprowadzenie, w okresie wysokich cen energii elektrycznej w czasie kryzysu energetycznego, rozporządzenia Rady 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, w ramach którego zezwolono na ograniczone czasowo wsparcie szerokiej grupy odbiorców do dnia 31 grudnia 2023 r. Polska wykorzystała tę możliwość, wprowadzając mechanizm ochrony dla przedsiębiorców, w postaci rozliczeń za energię po cenie maksymalnej.

Z uwagi na termin obowiązywania przepisów zezwalających na stosowanie ochrony dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (art. 12 rozporządzenia Rady 2022/1854), tj. do końca 2023 r. Polski Rząd musiał podjąć wzmożone wysiłki, aby zapewnić tę ochronę w 2024 r. W ostatnim etapie wsparcia tj. w II połowie 2024 r. mechanizm ten musiał zostać uzupełniony o przepisy dotyczące przyznawania pomocy publicznej, co skomplikowało

system wsparcia poprzez obowiązek wypełniania przez odbiorców specjalnego formularza informacyjnego o przyznanej pomocy oraz obowiązek jej weryfikacji przez sprzedawców energii elektrycznej.

Zgodnie z przepisami unijnymi w przypadku **mikroprzedsiębiorców**, pomoc może być udzielana w formie pomocy publicznej, udzielanej na podstawie art. 19c rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.), (dalej „rozporządzenie 651/2014”), i po spełnieniu określonych w nim warunków. Z kolei w przypadku małych i średnich przedsiębiorców, może to być pomoc *de minimis*, albo pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 702 oraz z 2024 r. poz. 1635). Obecnie sytuacja na rynku energii elektrycznej jest stabilna i wygląda znacznie lepiej niż w 2022 i 2023 roku, dlatego też interwencje ustawowe wobec nie wydają się być uzasadnione.

Nie jest prawdą, że odnotowywane są drastyczne podwyżki cen energii. Podczas kryzysu energetycznego, gdy średnia wartość cen spotowych – indeksu TGE BASE – w sierpniu 2022 r. wyniosła 1390,76 zł/MWh można było przyjąć takie stwierdzenie, dlatego wtedy zastosowano interwencjonizm cenowy. Niemniej średnia wartość cen spotowych w grudniu 2022 r. spadła do 790,82 zł/MWh, w 2023 r. wynosiła średnio ok. 537 zł/MWh, a w 2024 r. w poszczególnych miesiącach była niższa i wahała się pomiędzy 400 a 500 zł/MWh m.in. przede wszystkim dzięki sukcesywnemu zwiększaniu produkcji OZE.

Ceny energii elektrycznej dla kontraktów z dostawą na rok następny, wg indeksu BASE-y również sukcesywnie spadały. Podczas gdy w szczycie kryzysu energetycznego, tj. w sierpniu 2022 r. cena w tych kontraktach wynosiła 1790 zł/MWh, w grudniu 2022 r. spadła do 1069 zł/MWh, w 2023 r. wyniosła średnio 675 zł/MWh, a w grudniu 2024 r. ten sam kontrakt wyceniany był na 426,75 zł/MWh.

Rynek energii elektrycznej powrócił do równowagi, co przywróciło konkurencję i zwiększyło ilość dostępnych ofert. Należy jednak zaznaczyć, że mimo braku przedłużenia ceny maksymalnej dla sektora MŚP, Rząd RP od kilku lat podejmuje działania wspierające przedsiębiorców energochłonnych, działających w sektorze wydobywczym i przetwórstwa przemysłowego. Również w 2024 r. udzielono takim podmiotom wsparcia za sprawą wdrożenia programu: „Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 r.” Co istotne, zgodnie z ustawą o *działach administracji rządowej*, za dział gospodarka, w tym za sprawy związane z zakresem polityki przemysłowej, odpowiada Minister Rozwoju i Technologii, który opracowuje przedmiotowe programy jak i inne rozwiązania dotyczące wsparcia przedsiębiorstw energochłonnych.

2. Niejasności w procesie negocjacyjnym z dostawcami energii: czy Ministerstwo monitoruje sposób ustalania cen energii przez firmy takie jak Energa? Przedsiębiorcy zgłaszają przypadki, w których negocjowane ceny są obniżane nawet o 50%, co budzi wątpliwości co do pierwotnych stawek. Czy Ministerstwo przewiduje wprowadzenie mechanizmów nadzoru nad uczciwością i transparentnością ofert składanych przez dostawców energii?

Spółki energetyczne jako podmioty prawa handlowego działające na konkurencyjnym rynku energetycznym, dążą do wyceny ofert w sposób przenoszący na odbiorcę uzasadnione koszty sprzedaży oraz kształtując marżę z tytułu sprzedaży energii w oparciu o rzeczywiste warunki rynkowe. Zespoły handlowe spółek na bieżąco dzielą się ekspercką wiedzą o rynku i przedstawiają zasady kształtowania cen w oferowanych produktach, tak aby przedsiębiorca świadomie podjął decyzję o wyborze danej oferty.

Proces budowania oferty cenowej uwzględnia szereg czynników, warunków, prognoz i ryzyk, jest informacją stanowiącą know-how spółki i stanowi część jej strategii handlowej. Są to informacje gospodarcze, które nie są powszechnie znane ani dostępne, a których ujawnienie stanowiłoby naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa.

Warto zauważyć, że przedsiębiorcy mają możliwość wyboru spośród różnych, konkurencyjnych ofert sprzedawców energii i wyboru najkorzystniejszej oferty dla siebie.

Na rynku energii dostępne są również komercyjne porównywarki ofert dla odbiorców instytucjonalnych, które mogą pomóc w dokonaniu zmiany sprzedawcy. Niemniej, w przypadku gdy istnieje podejrzenie nadużywania pozycji dominującej przez spółki energetyczne, w tym Energa SA, czy też stosowanie przez nich nieuczciwych praktyk rynkowych organem właściwym do podjęcia stosownych działań w tym zakresie jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Dodatkowo Minister Klimatu i Środowiska, jako niezależny obserwator, nieposiadający wpływu na produkty i oferty proponowane przez sprzedawców czy ich działalność w tym zakresie, zwrócił się pisemnie do Ministra Aktywów Państwowych w sprawie roli sprzedawców i znaczenia ofert, jakie składają odbiorcom w momencie, kiedy cena maksymalna przestanie obowiązywać.

3. Stabilność taryf i ochrony małych oraz średnich przedsiębiorstw: czy Ministerstwo planuje regulacje, które zapewnią stabilność cen energii dla sektora MŚP? Jakie są konkretne propozycje rządu w celu zmniejszenia obciążeń dla przedsiębiorców wynikających z braku możliwości przewidywania kosztów energii na kolejne lata?

Minister Klimatu i Środowiska na bieżąco analizuje sytuację na rynku energii, w tym kształtowanie się cen energii elektrycznej w 2025 r. Od kilku miesięcy sytuacja na rynkach hurtowych energii jest stabilna. Ceny energii elektrycznej zarówno na rynku spot (Rynek Dnia Następnego), jak i na rynku terminowym (kontrakty z dostawą na przyszły rok) od początku roku kształtują się w przedziale 400-500 zł/MWh. Sytuacja ta ma przełożenie na ceny proponowane w ofertach sprzedawców dla odbiorców z sektora przedsiębiorstw, które kształtują się na poziomie niższym niż cena maksymalna 693 zł/MWh, która była stosowana m.in. dla sektora MŚP do końca 2024 r. W związku z powyższym, w chwili obecnej nie ma uzasadnienia do wdrażania w 2025 r. działań ostonowych w zakresie cen energii elektrycznej dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

W przypadku niepokojących sytuacji na rynkach energii Minister Klimatu i Środowiska podejmie stosowne działania wspierające mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Należy jednak zauważyć, że zasadniczo nie ma lepszych form wsparcia jak budowanie przyjaznego środowiska legislacyjnego, niezbędnego dla rozwoju całego rynku i konkurencji. Przykładem takich rozwiązań są przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, gdzie wprowadzono m.in. definicje agregacji i agregatora, oraz odbiorcy aktywnego otwierając posiadaczom magazynów energii drogę do świadczenia usług systemowych lub usług elastyczności na rynkach energii elektrycznej. Ustawa dostarczyła rozwiązań kluczowych z punktu widzenia transformacji energetycznej. Dodatkowo wprowadzono umowy z dynamiczną ceną energii elektrycznej, które zależą od wahań na rynku hurtowym i mają na celu aktywizację odbiorców. Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobu kształtowania i kalkulacji taryf oraz sposobu rozliczeń w obrocie energią elektryczną wprowadzono konto regulacyjne dla opłaty jakościowej. Rozwiązanie to pozwala operatorowi ograniczyć wysokość kosztów opłaty jakościowej przenoszonych w taryfie w danym roku. Wprowadzone zmiany zwiększają stabilność i przewidywalność stawek opłat za przesyłanie energii elektrycznej dla odbiorcy – w konsekwencji opłaty sieciowe ujęte na rachunku odbiorcy w 2025 r. mogą być niższe niż bez wprowadzenia konta regulacyjnego. Powyższe działania przełożą się na spadek cen rachunków dla wszystkich odbiorców końcowych.

4. Rola Urzędu Regulacji Energetyki (URE): czy Ministerstwo współpracuje z URE w celu kontroli proponowanych stawek dla przedsiębiorców? Czy wprowadzone zostaną procedury, które wymuszają większą przejrzystość ofert dostawców energii, w tym stawek i opłat dodatkowych?

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE), to centralny organ administracji rządowej którego niezależność jest zagwarantowana w przepisach unijnych. Współpraca Prezes URE i Ministra Klimatu i Środowiska w zakresie kontrolowania proponowanych cen energii elektrycznej dla przedsiębiorców byłaby więc niezgodna z tymi przepisami.

Istotne jest, że Prezes URE jest odpowiedzialny za zatwierdzanie taryf sprzedawców energii elektrycznej zgodnie z przepisami art. 45 ustawy – Prawo energetyczne. W zakresie obrotu

energią elektryczną zatwierdza on obecnie tylko taryfy dla gospodarstw domowych. W przypadku MŚP taryfy nie są zatwierdzane w zakresie obrotu energią elektryczną, co adresuje prawo sprzedawców energii elektrycznej do swobodnego ustalania cen w wyniku implementacji do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy 2019/944.

Zarówno Minister Klimatu i Środowiska, jak i Prezes URE, pozostają w stałym kontakcie i monitorują oferty proponowane przez sprzedawców energii elektrycznej na rynku. W przypadku nieprawidłowości czy zaburzeń na rynkach Prezes UOKiK jest odpowiedzialny za podejmowanie interwencji, co wskazano w odpowiedzi na pytanie drugie. Przykładem takich działań jest prowadzenie postępowań w sprawie stosowania niedozwolonych klauzul umownych, gdzie poprzez decyzje administracyjne rozstrzyga się, czy dana klauzula ma niedozwolony charakter oraz czy zakazuje jej dalszego wykorzystywania. W swoich rozstrzygnięciach Prezes UOKiK może również określić środki usunięcia trwających skutków bezprawnej praktyki przedsiębiorcy i nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną.

5. Wpływ obecnych polityk energetycznych na rozwój polskiej gospodarki: jak Ministerstwo ocenia wpływ obecnych podwyżek cen energii na działalność gospodarczą przedsiębiorców, w szczególności w kontekście inwestycji, zatrudnienia oraz zdolności konkurencyjnej na rynku krajowym i międzynarodowym?

Ministerstwo Rozwoju i Technologii stale pracuje razem z przedsiębiorcami, pracownikami i organizacjami społecznymi nad tworzeniem jak najlepszych warunków do rozwoju polskich firm, które są kołem napędowym polskiej gospodarki, zarówno tych największych, jak i najmniejszych. Minister Klimatu i Środowiska dostrzega zaś rolę cen energii dla prowadzonego biznesu dlatego nieustannie dąży do stworzenia odpowiednich warunków rynkowych dla usprawnienia przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, jej rozbudowy czy finalnie obniżenia cen energii elektrycznej, z korzyścią dla wszystkich odbiorców.

Planowany w Polsce proces transformacji energetycznej zakłada stopniową przemianę systemu energetycznego w kierunku systemu zeroemisyjnego. Dekarbonizacja oparta zostanie o dalszy rozwój odnawialnych źródeł energii (przede wszystkim morskiej energetyki wiatrowej) i energetyki jądrowej, z uwzględnieniem roli gazu ziemnego, jako niskoemisyjnego paliwa przejściowego wykorzystywanego w sektorze energetycznym, wspomagającego transformację gospodarki w kierunku zeroemisyjnym. Energetyka jądrowa jako stabilne źródło wytwarzania energii – uzupełni lukę po wyeksploatowanych lub odstawionych elektrowniach węglowych oraz zwiększy stabilność pracy systemu i pozwoli na dalszą integrację OZE oraz ograniczy zapotrzebowanie na gaz ziemny. Planowany proces transformacji energetycznej będzie połączony ze wzmocnieniem i rozwojem sieci elektroenergetycznych. Sieci elektroenergetyczne posiadają określone możliwości techniczne dotyczące mocy przyłączonych do nich źródeł energii, w związku z czym, nie ma możliwości przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dowolnej liczby źródeł wytwórczych, w tym OZE.

Konkludując, opisane działania doprowadzą w najbliższych latach do zmiany struktury miksu energetycznego w Polsce, co spowoduje trwałe obniżenie cen energii elektrycznej zarówno dla sektora przedsiębiorstw jak i pozostałych odbiorców energii elektrycznej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/